

ZPRAVODAJ

FARNOSTI KŘENOVÁ
u kostela Neposkvrněného Početí Panny Marie v Brně

Prosinec 2016

č. 32

ÚVODNÍ SLOVO

Milé sestry a milí bratři v Kristu, srdečně vás všechny zdravím v době adventní, která je pro nás cestou k vánočnímu tajemství. Na této cestě setkáváme »tradiční průvodce« - sv. Jana Křtitele, sv. Josefa a především pak Pannu Marii. Spolu s nimi se těšíme na narození jejího Syna.

V době adventní přípravy na příchod našeho Spasitele, nejen do našich farností a domovů, ale také i do našich srdcí, na vás všechny pamatují. Můžeme v těchto dnech zvláště uvažovat nad tajemstvím Betléma. A tak můžeme s Pannou Marií, naší Matkou a Boží Matkou, připravit naše srdce pro znovunarození Ježíše uprostřed naší doby a okolností, v nichž žijeme - ať už jako jednotlivci či jako rodiny fyzické a duchovní či jako církev a společnost v naší zemi.

Jménem svým i jménem svých spolubratří bych chtěl každému z vás osobně poděkovat za všechny formy podpory jednotlivých programů naší farní rodiny v průběhu uplynulých měsíců. Všechna tato setkání byla i díky vašim obětem opravdu velmi plodná.

Dále bych velmi rád svěřil společně se svými spolubratry do vašich modliteb a i do všech ostatních forem duchovní podpory - zvláště v těchto neklidných dobách, které denně zažíváme - především velkou touhu všech lidí bez rozdílu náboženství po daru pokoje - na přímlovu Královny pokoje. Srdečně Pán Bůh zaplat' vám za vše, co už jste pro to doposud udělali.

Přeji a vyprošuji vám, abyste po požehnaně prožitém Adventu zažili ve dnech Vánoc tajemství znovunarození Spasitele i v Betlémě vašich srdcí (srv. Angelus Silesius) jako živou skutečnost, která vás, vaše rodiny i naši farní rodinu otevře ve všech dnech nového roku 2017 všem potřebným darům Ducha svatého.

Spolu se svými spolubratry vyprošujeme Vám i všem Vaším blízkým plnost Božího požehnání do každého nového dne vašeho života - na přímlovu Panny Marie, Matky Boží a naší Matky, Matky a Královny Božího milosrdenství.

V Kristu a v Marii váš o. Zdeněk Králík

PODĚKOVÁNÍ PANU VESELÉMU – dlouholetý varhaník našeho chrámu

Jistě jste si všimli, že na „vaší“ mši sv. hrají jiní varhaníci. Bohužel musel kvůli zdravotním důvodům přestat hrát na varhany náš dlouholetý varhaník pan Veselý, který doprovázel největší počet mší svatých. Za jeho neúnavnou a věrnou službu jsme mu poděkovali v neděli 4. prosince při mši svaté v 9:30.

Varhaníci nyní zajišťují varhanní doprovod na pokud možno všech bohoslužbách. Přibyl nám jeden nový varhaník, a přesto se občas bude stávat, že bude liturgie tichá, byť se snaží vzájemně zastupovat. Aktuálně mše svaté budou doprovázet tyto varhaníci:

Pavel Frkal	– pondělí ráno, středa a sobota večer
Petr Hřiba	– úterý večer, neděle 11:00
Vojtěch Jánský	– čtvrtek večer
Vladimír Dvořák	– pátek večer, neděle 8:00
Václav Trmač	– neděle 9:30
Josef Petruš	– neděle večer

Václav Trmač

DÁREK

V těchto dnech jsme často zpívali: Blíž k tobě Bože můj... Tedy vykročme a pojďme blíž k Bohu – k oltáři, k obětnímu stolu, ke kněžím a hlavně k sobě navzájem. Bude se nám lépe zpívat, aktivněji se zapojíme do mše svaté modlitbou a odpověďmi. Při pozdravení pokoje se nebudeme muset otáčet dokola, zda máme někoho na dosah, alespoň přes dvě lavice.

Dejme našim obětavým kněžím k Vánocům dárek a pojďme do předních lavic. Jistě se jim k nám bude lépe promlouvat, když nebudou muset bloudit očima po celém kostele, ale budou se cítit uprostřed vzájemné rodiny.

V předních lavicích na nás také čeká dárek - měkčí klekačky. Nebojme se této změny. Jak se říká „změna je život“ nebo „co se hýbá, není mrtvé“. Neбудme tedy mrtvou farností se syndromem prázdných předních lavic, ani „pravověrnými katolíky“, co zásadně sedají na kraji lavice a drží si „své místočko“. Nejlépe je začít u sebe a jít příkladem. Po padesáti letech jsem změnila levou stranu za pravou. Ve většině kostelů, kam chodím, jsem blíže ambonu, lépe vidím i slyším, vše je jiné. V našem kostele na Křenové je mi velkou odměnou nádherná skleněná vitráž nad bočním vchodem, kterou jsem v předchozích letech zahlédla jen náhodně. Klidný a požehnaný advent všem přeji.

Božena Navrátilová

VÝLET NA EKOFARMU V JALOVÉM DVOŘE

V sobotu 8. října 2016 kolem 10. hodiny jsme se se staršími dětmi sešli na hlavním nádraží v Brně. Odtud jsme odjeli v počtu 8 účastníků, včetně vedoucích, na krásný celodenní výlet na Eko-farmu Jalový dvůr. Vlákem jsme dojeli do Slavkova, kde jsme chvíli počkali

na autobus, který nás zavezl do Heršpic. Když jsme vystoupili, čekala na nás už jen příjemná pěší cesta přírodou. Z túry, co byla před námi, už na začátku cesty některé neodradila ani rozpadlá bota. Během celého dne jsme hráli mnoho zábavných her, které se nakonec každý z nás naučil.

Některé byly těžké po fyzické stránce a jindy zase děti musely pořádně popřemýšlet, i když byla sobota. Po cestě jsme viděli mnoho překrásné přírody a na Ekofarmě mnoho různých zvířat – od oslů, koňů a krávy až

do ovcím, kozám a prasatům. V cíli jsme si dali na zahřátí teplý čaj, posvačili jsme a někteří se dokonce projeli na poníkovi. Byl to skvělý výlet. Doufám, že pojedeme v nejbližší době opět na nějaké pěkné místo a bude nás ještě více těch, kteří si s sebou z výletu odnesou překrásné zážitky.

Anežka Merglová

FARNÍ POUŤ DO SLAVKOVIC

V sobotu 22. října 2016 ráno jsme se sešli na hlavním nádraží, abychom se společně vydali na pouť do kostela Božího milosrdenství ve Slavkovicích na Vysočině. Cesta vlakem na Žďár rychle uběhla, mlha kolem Svatky se rozpustila a po 10. hodině jsme vystoupili v Radňovicích.

Cestu do poutního kostela Božího milosrdenství ve Slavkovicích jsme ušli zakrátko a po 11. hodině jsme už slavili mši svatou s našimi otci, Petrem a Zdeňkem. V kostele ve tvaru srdce nás přivítal jeden z otců pallotínů. Při mši svaté, po promluvě o fikovníku, nám otec Petr rozdal na papíře Brány smíření s citátem o Božím milosrdenství ze Starého či Nového zákona. Ve chvílce ticha jsme se měli zamyslet a napsat osobu nám blízkou, se kterou chceme projít Bránou smíření. Takto se budeme zamýšlet i další dny.

V poutním kostele jsou uloženy i ostatky sv. Jana Pavla II., sv. Faustyny Kowalské a vedle obrazu milosrdného Ježíše je ještě relikviář s ostatky bl. P. Michaela Sopočka. Po mši sv. jsme dostali požehnání a uctili jsme ostatky sv.

Jana Pavla II. Nakonec nás pan farář seznámil s historií obrazu Božího milosrdenství a pomalu jsme směřovali zpátky na vlak. Někteří z nás se ještě zastavili na křížové cestě ve stráni nad kostelem.

V Radňovicích, cestou zpět na vlak, jsme se ještě zastavili u lurdské jeskyně s Pannou Marií a sv. Bernadettou. Pomodlili jsme se tady desátek růžence.

Odtud vede také křížová cesta nahoru do kopce. Tolik času už jsme neměli, nahoru jsme nešli. Tak snad příště. Před zpáteční cestou domů, jako poděkování za vydařenou pouť, jsme se pomodlili korunku k Božímu milosrdenství.

Pavla Osvaldová

DUCHOVNÍ OBNOVA PRO RODINY

Během letního období jsme v ohláškách opakovaně četli oznámení: »Rádi bychom nabídli o prázdninách v roce 2017 letní duchovní obnovu pro rodiny. Rodiny, které by o obnovu měly zájem, prosíme, aby se přihlásily do 15. září 2016. «

Zájem projevíly 4 rodiny. Typ duchovní obnovy pro rodiny, který bychom chtěli nabídnout, předpokládá práci v malých skupinkách (po 3 – 4 manželských párech). Proto je nezbytné, aby se přihlásilo alespoň 7 rodin (tento počet vychází z našich dlouhodobých zkušeností.)

Dále je potřeba mít k dispozici i au pair k zabezpečení programu pro děti a také i nezbytný vhodný objekt, kde by se celá akce mohla uskutečnit (ze zkušenosti víme, že »takový« objekt je nutné »objevit« a zamluvit alespoň s jednoročním předstihem).

S ohledem na zmíněné skutečnosti jsme se rozhodli, »letní duchovní obnovu pro rodiny« v roce 2017 neuskutečnit.

Jako na rovnocennou alternativu odkazujeme na nabídku »letního programu pro rodiny«, který pořádá schönstattské hnutí v naší zemi – nabídka bude zveřejněna počátkem roku 2017.

Svěřujeme rodiny - a zejména ty z naší farnosti - pod ochranu Panny Marie – Královny rodin. Žehná Vám

o. Ladislav Štefek

RAJHRADKÉ SLAVNOSTI A NAŠE FARNOST

Drazí farníci, chtěl bych vás seznámit s událostmi, které se týkají také naší farnosti. Zakladatel naší farnosti a iniciátor výstavby našeho kostela, brněnský biskup Paul Huyn, zemřel v emigraci v severní Itálii v benediktinském klášteře v Bolzanu. Jeho poslední vůlí bylo, tak jak to dochoval jeho nejbližší spolupracovník, aby byl pohřben u svých sestřiček Těšitelek v rajhradském klášteře, v kostele Božského Srdce Páně. Biskup Huyn stál totiž při zakládání této kongregace a se zakladatelkou i dalšími jejími členkami byl v blízkém kontaktu. Konec císařství a vyhlášení republiky nepřálo biskupu, který měl šlechtické kořeny. Tehdy, již jako arcibiskup pražský, se dobrovolně vzdal úřadu a uchýlil se do emigrace, kde posléze také zemřel.

Kongregace však pokračovala dál ve své činnosti, jenže podmínky během komunistického režimu nedovolovaly, aby ostatky biskupa Huyna byly převezeny, natož pohřbeny v klášterním kostele. Klášter byl zabrán a sloužil vojenským účelům. Z hlavní lodě kostela bylo uděláno kino s několika metrovými násypy pro vytvoření hlediště. Sestry byly vyhnány a žili především v pohraničí nebo v domácích klášterech. Velká část aktivit kongregace se přesunula do zahraničí (Argentina, Rakousko, Itálie, ...).

Po revoluci byl klášter sestřám vrácen a ty jej začaly svépomocně opravovat a vracet mu původní účel i podobu. Sestry ani po tak dlouhém čase nezapomínaly na poslední vůli svého zakladatele: být pohřben u svých sester. Kongregace sester Těšitelek proto zažádala o vydání a převoz ostatků biskupa Huyna z Bolzana zpět do Rajhradu. Souběžně s tím kongregace získala ostatky blahoslaveného Karla Habsburského.

Návrh sarkofágu a relikviáře

Byl jsem koncem dubna tohoto roku osloven, zda bych mohl jako architekt a výtvarník zpracovat celkový návrh řešení osazení relikviáře Karla Habsburského

a sarkofágu Paula Huyna. Vytvořil jsem tedy návrh, jehož součástí řešení jsou také autorské mozaiky, které ikonograficky celý prostor pod kůrem sjednocují. Mozaiky jsme vyráběli jak na území naší farnosti, tak přímo v rajhradském klášteře a podíleli se na nich zvláště naši farníci (jmenovitě: Josef, Michal a Eva Šťastovi a Vítězslav Ryzí). Byl jsem vděčný za to, že jako farník kostela, při jehož založení stál biskup Paul Huyn, jsem mohl spolu s dalšími členy farnosti přispět a podílet se na přesunutí ostatků zakladatele naší farní obce.

Slavnostní liturgii, slavenou v den 70. výročí úmrtí biskupa Huyna, při které byly jeho ostatky slavnostně uloženy do nového sarkofágu a byl osazen relikviář bl. Karla Habsburského, slavil biskup Vojtěch Cikrle. Krásnými zpěvy tuto více jak dvou hodinovou liturgii doprovodil chrámový sbor pod vedením paní Kozákové z Újezda u Brna. Z naší farnosti se účastnilo odhadem dvacet farníků, čímž bych jim chtěl za jejich účast na této slavnosti poděkovat. V následujících

řádcích Vám přináším náhled do ikonografické koncepce návrhu, který jsem představil v závěru celé liturgie.

Ikonografické řešení

Červenou nití celého příběhu je Panna Marie. Milostiplná Matka, která je pravým trůnem Kristovým. Na jedné straně trůnem bolestným, na protější straně trůnem oslaveným.

U sarkofágu otce biskupa Huyna vidíme tragickou scénu, převedenou do prostorového sochařského řešení. Zde zvláště je možné vidět zármutek nad zesnulým synem v rukou vlastní matky. Syn je zde znázorněn bez života, je velký pátek a obloha se zcela zatáhla. Scéna samotná nám příliš naděje nedává. Je to setkání s tragikou smrti a hříchu.

Zvláště v ranném křesťanství se dlouhou dobu snažili vyhnout zobrazení ukřižovaného Krista, Krista bez života. Takové výjevy pocházejí až z doby středověku, zhruba od 13. století. Pokud se Kristus na kříži zobrazoval, pak například s otevřenými očima a byl oblečený ve velekněžském rouchu, jak tomu bylo např. v Rabulově kodexu z 6. století. Byl to Kristus triumfující na dřevě kříže. Kříž se tak stává novým stromem života a Kristus je nový Adam.

Proto doplnění této tragické sochařské scény u sarkofágu biskupa Huyna nacházíme na protější straně u relikviáře blahoslaveného Karla Habsburského. Panna Marie je zde opět trůnem Kristovým. Na jejích nohou radostně skáče její Syn a objímá ji. Je to okamžik jakoby těsně před polibkem. Jelikož Maria je obrazem církve, je zde zachycená také mystická svatba mezi ženichem a nevěstou. Kristus, Syn Boží, jako ženich Církve. A právě v této scéně je to Pán, který těší, dává naději, že síla Ducha svatého dává překonávat i ty největší těžkosti jako jsou hřích či smrt.

To, co se stalo v životě Mariině, jsme povoláni žít také my. Nechat se naplnit Duchem svatým a být trůnem Kristovým. To, že Maria je milostiplná, plná Ducha svatého se obrazem znázorňuje jednoduše, barvami. Matka Boží má spodní plášť modrý. Modrá jako symbol lidství. Přes sebe má přehozený plášť červený, obraz Ducha svatého. Tím se chce říci, že Marie je člověkem oděným do milosti Boží.

Bratři a sestry, na každé straně jsou uloženi dva mužové šlechtického původu. Skrze přijímání Eucharistie jsme i my povoláni být šlechtici. Skutečnými šlechtici toho nejvznešenějšího rodu. Ptáte se, jak je to možné?

Skrze přijímání Těla a Krve Páně se stáváme těmi nejbližšími příbuznými a dědici oslaveného Pána. Skrze Eucharistii jsme povoláni stát se královským kněžstvem.

Pozvání do Rajhradu

Závěrem bych Vás chtěl každého do rajhradského kláštera pozvat, abychom poděkovali Pánu za dobrodiní, která nám dal skrze biskupa Paula Huyna. Zvláště naše farnost může být otcí biskupovi vděčná za mnohé. Zároveň jsme si 21. listopadu 2016 mohli připomenout sté výročí úmrtí císaře Františka Josefa I., strýce blahoslaveného Karla Habsburského. Císař Karel Habsburský vynikal zbožným životem, který byl protkán modlitbou a důvěrou v Nejsvětější Trojici, zvláště pak k Božskému srdci. Kéž jsou tito mužové víry naším příkladem.

Jiří Štásta

POLSKO SLAVNOSTNĚ PROHLÁSILO JEŽÍŠE KRISTA ZA KRÁLE A PÁNA ZEMĚ I NÁRODA

Polsko 19. listopadu 2016 slavnostně prohlásilo Ježíše Krista za Krále a Pána své země. Završením Svatého roku milosrdenství a jubilejního roku 1050. výročí „Křtu Polska“ byl v Polsku „Akt přijetí Ježíše Krista za Krále a Pána“. Slavnost probíhala na poutním místě Božího milosrdenství v Krakově – Łagiewnikach za přítomnosti mnoha polských biskupů, kněží a vládní delegace v čele s prezidentem Andrzejem Dudou.

Slavnostní prohlášení vykonal před vystavenou Nejsvětější svátostí předseda Polské biskupské konference, arcibiskup Stanisław Gądecki: „Vyznáváme před nebem a zemí, že Tvé kralování potřebujeme. Vyznáváme, že Ty jediný máš nad námi svaté a nikdy nehasnoucí právo. Proto s pokorou skláníme své hlavy před Tebou, Králi Všehomíra, uznáváme Tvé panování nad Polskem a celým našim národem, žijícím ve vlasti i ve světě.“

Jistě hodné následování i u nás...

Miloslav Trmač

V BULHARSKU PROŽILA ROK S RÓMSKÝMI DĚTMI

Veronika Chabičovská z naší farnosti po maturitě prožila jako salesiánská dobrovolnice jeden rok s rómskými dětmi v bezmála třicetitisícové rómské čtvrti Lozencec v bulharském městě Stará Zagora. Salesiány misijně zde před lety přijal a vzal pod svoji ochranu místní řeckokatolický biskup.

Ve středu 9. listopadu během přednášky na faře

Veronika asi dvaceti příchozím promítla autentická videa a fotografie. Pěkně dokumentovaly život v romské komunitě a rodinách, zachycovaly účast na bohoslužbách, tanec i svérázný zpěv.

Veronika, spolu s kamarádkou Hankou Krusberskou, připravovala pro děti v salesiánském středisku hry, výtvarné aktivity, rukodělné činnosti a doučování školních předmětů. Sama vedla zpěv a hru na klavír. S otci i bratry salesiány a

rómskými dětmi prožila velmi vzácné chvíle a nabyla zkušeností k nezaplacení. Roční dobrovolnická činnost pod salesiány na misii v zahraničí nabízí mimořádnou zkušenost pro studenty, kteří právě dokončují střední či vysokou školu.

taře podělila s farníky o cenné prožitky. Osobně mě k letní návštěvě Staré Zagory a bulharské krajiny.

Mám radost, že se Veronika velice poutavě přednáška inspirovala

Marek Schwarz

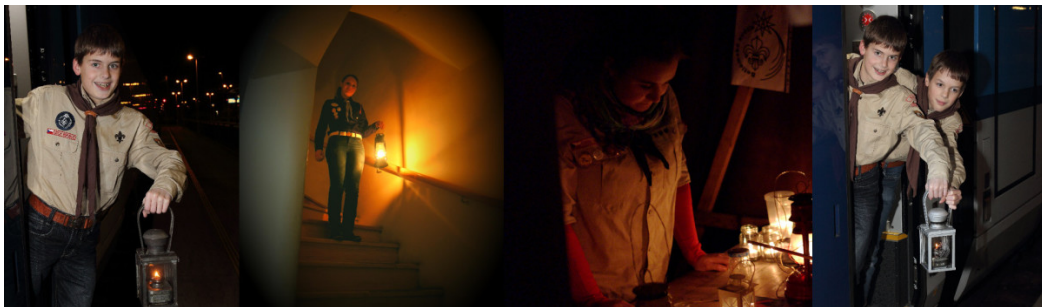
BETLÉMSKÉ SVĚTLO

Také během letošních Vánoc bude v naší farnosti přítomno Betlémské světlo. Tento sdílený symbol radosti z narození Krista započne svou cestu v Betlémě, kde je světlo zapáleno. Následně je dopravováno mnoha dobrovolníky do celé řady států. Do České republiky ho dopraví skauti z Brna, kteří se s mnoha svými evropskými kolegy zúčastní v sobotu 10. prosince ekleziastické bohoslužby ve Vídni a při ní světlo převezmou do opatrování. Více informací naleznete např. na stránkách www.betlemskesvetlo.cz.

Do naší farnosti jej přinesou jako každý rok skauti z 89. skautského oddílu, a to na čtvrtou neděli adventní, tedy v neděli 18. prosince na mši sv. v 9:30. Již po této mši sv. si tedy světlo budete moci odnést domů. Světlo bude v kostele hořet až do Vánoc. Pokud chcete i vy doma přivítat poselství z Betléma, přijďte do kostela s lucerničkou/svíčkou ve skleničce a světlo si odněte. Jako každý rok také skauti opět nabídnou možnost přinesení světla na Štědrý den dopoledne, což je vhodné především pro ty, kteří si z nějakého důvodu nemohou pro světlo zajít sami.

Martin Sychra

HISTORIE MARIÁNSKÝCH OBRAZŮ II

Jméno té Panny bylo Maria

Snad žádné téma křesťanské ikonografie nebylo tolikrát zpracované jako osoba prosté dívky z Nazareta, která pokorně přijala úkol a poslání matky Mesiáše. Bohatství námětů nabízí jak sama Mariina postava a její jedinečnost, tak její dějinné postavení v Božím plánu stvoření. Nespočetné jsou zástupy umělců, kteří usilovali o důstojné vystižení ženy, o které se zpívá, že je po Bohu ta nejpřednější.

Odkud čerpali umělci inspiraci? Opírali se o evangelia, o množství apokryfů (neschválené spisy), obšírně líčili Mariino dětství a mládí jako cestu vyvolených až k nanebevzetí a korunovaci. Ikonografie dále čerpá z Apokalypsy a v neposlední řadě z mariánského středověkého básnictví.

„Květe rajske líbeznosti, kdo by vychválil tě dosti ...“

Ve 12. století začíná zlatý věk evropského výtvarného umění, který je charakterizován gotickým stylem. V gotice vytvořila západokřesťanská Evropa originální umělecký sloh, který dokonale vystihl univerzálnost křesťanské výzvy, její touhu po dosažení věčné a ideální Boží říše. V Evropě se začínají tyčit monumentální gotické katedrály, jejichž strmé věže směřují vzhůru, k nebi. Jsou to modlitby vtesané do kamenného krajkoví. Nové chrámy dávají příležitost sochařům a malířům. V té době zažívá velký rozvoj knižní malba. Dodnes obdivujeme ručně psané a ilustrované misály, žaltáře a jiné knihy, jejichž cena je nesmírná.

Dalším mezníkem je rok 1600. Začíná období, kdy dochází k poslednímu velkému vzepětí nového výtvarného stylu, a sice baroka. Je to doba rekatolizace, stavějí se nové chrámy, paláce, kláštery. Jejich nádhera oslňuje, rozevlátá roucha soch i postav na obrazech působí dojmem, že vše je v pohybu.

Nové náměty ukazují na duchovní původ, např. Mater Dolorosa (Matka Bolestná) s ukřižováním Krista a jeho oplakáváním. Mariino srdce je na těchto obrazech probodeno mečem bolesti. Jiným oblíbeným námětem je Assumpta (Nanebevzatá).

V roce 1708 byl zaveden svátek Neposkvrněného Početí Panny Marie (Immaculata) a jeho obraz se stal nejrozšířenějším námětem vůbec. Nejstarší obraz Immaculaty pochází ze Španělska, jeho autorem je známý malíř Madon B.

E. Murillo. Namaloval Pannu Marii jako mladou dívku, která se vznáší nad srpkem měsíce. Tento typ, kde Maria stojí na zeměkouli a šlape po hlavě hada, zdobí mnoho oltářů. Je také na našem hlavním oltáři. Z té doby pochází mnoho votivních mariánských sloupů na náměstích měst jako projev díky za ukončení hladu, moru a války.

„Nad slunce jasnější, nad měsíc krásnější, nad perly vzácnější, Maria ...“

V období baroka prožívalo Brno obležení města Švédy, kdy šlo o bytí či nebytí. Obránci města v čele s P. Martinem Středou klečeli před obrazem Panny Marie Svatotomské v kostele sv. Tomáše a prosili o síly v boji a o záchranu. Paladium města jim dodávalo naději a odvahu. Když museli později na příkaz Josefa II. svatotomášský klášter opustit, augustiniáni vzali obraz s sebou. Dnes je vzácné paladium umístěné na stříbrném oltáři ve starobrněnské bazilice.

Poslední staletí nepřinesla v mariánské ikonografii mimořádná díla. Naše putování historií končí. Zastavme se v našem farním kostele. Velký obraz Immaculaty na hlavním oltáři namaloval v letech 1910-1913 brněnský akademický malíř J. F. Wacha. Před tímto obrazem se modlili v těžkých dobách 1. a 2. světové války naši předkové. Votivní tabulky s děkovnými nápisy v mariánských poutních svatyních svědčí o tom, že neprosili marně. V této neklidné době prosíme Pannu Marii Immaculatu o pomoc a ochranu i my.

„Tebe ctíme, milujeme srdcem celým, Maria.“

Oldřich Lanča

VARHANNÍ OKÉNKO – varhaníkova frustrace

Dnes odbočím od slíbeného tématu, když začíná advent. Položme si otázku – proč varhaníci hrají v kostele a ne na koncertě? Ano, většinou kostelní varhaníci nemají takovou úroveň jako koncertní mistři, tedy by se tím neuživilí, při tom je hra na tento úžasný nástroj baví a doma si zahrát moc nemohou; jsou většinou věřící a na mši stejně „musí“; umí hrát na klavír, ale stejně si jej nikam vzít nemohou, aby se před někým předvedli, kdežto varhany i s obecenstvem jsou všude, a je spousta dalších pohnutek. Ale často to bývá tak, že je potřeba, aby někdo na mši hrál. Tak se najde nějaký ochotný človíček, který chodil pár let do

ZUŠky na klavír, přiučí se od starších varhaníků či začne amatérský úplně sám nebo začne chodit do ZUŠky na varhany a hlavně zezачátku trápí věřící svými přehmaty.

Důležité je, že to vezme jako službu. Zprvé službu Bohu – stane se to formou jeho modlitby, zadruhé službu knězi a lidu. Snaží se vybrat písně, které textem i hudbou odpovídají liturgickému období, slavenému svátku, liturgickým čtením dané mše svaté, mnohdy se i s knězem domlouvá, aby se hlavní témata dané liturgie odrážela i v hudbě. Snaží se najít si čas přeřrát si či naučit se zvolené písně, pokud nemá dar improvizace, najde si předeřry a dohry v dané tónině a natrénuje je, nacvičí žalm, vezme na záda těžké noty, při trémě před plným kostelem se snaží aspoň trochu duchovně zkoncentrovat a začne svými prstíky „hladit“ ledovou klaviaturu. Zaduje předeřru se snahou, aby navodil správnou atmosféru liturgie s cílem sjednocení emocí lidu. Úvodní písní usměrní i myšlenky věřících od ploten a nedostavěných domů k tématu mše svaté. Modlí se písněmi s lidem a někdy jen preluduje - připravuje účastníky na náladu a tóninu písně, či opravdu „jen“ vyplňuje prostor a dává odpočinout dnešní „ukecané“ liturgii, z které se jaksí vytratilo ticho. Snaží se hrát i zpívat zároveň, při čemž se někdy ztratí ve slovech, jindy v notách a hlas mu po ránu ve výškách mutuje. „Zabije“ všechny víkendy, pokud se mu nepodaří za sebe sehnat náhradu, „připoutá“ se ke kůru a mnohdy se to stane opravdu řeholí.

Snaží se hrát co nejkvalitněji, ale stále nejdůležitější je, nakolik opravdu svojí hudbou komunikuje s Bohem. Na knězi též poznáme, zda dnes mši jen odhrkal s myšlenkou na zlobící ministranty, či zda ji promodlil. Stejně může varhaník svojí hrou lidi z modlitby vytrhovat, či k ní vést. Je radost nejen přítomností a myšlenkami být účasten na bohoslužbě, ale i fyzicky sloužit a mši i emotivně prožít díky hudbě.

Přesto je někdy varhaník ze své služby frustrován – tj. má pocit marnosti a neúčelnosti své snahy. A to hlavně tehdy, když při hře neslyší, zda lidi zpívají, nemá zpětnou vazbu a tak má pocit, že se druhý cíl – služba lidu – vytratil. Upraví rejstříky, aby hrál potíšeji a nepřekřičoval lid, a ono je to stejné. Začne zpívat sám hlasitěji s nadějí, že se více lidí chytne, třeba i před liturgií začne s lidmi některé písně trénovat nebo krátce vysvětlí, proč na dnešní bohoslužbu zvolil právě ty a ty písně, aby motivoval ke zpěvu, a... Nevím, co se během po-

sledního půl roku stalo, ale není to výměna generace (byť samozřejmě si už doma nezpíváme a stále méně lidí umí zpívat, natož číst noty, kancionálové písně jsou trochu z módy jako všechny lidové písně a moderní nápěvy jsou nezpěvné, byť texty jsou duchovně velmi oslovující). Všiml jsem si toho nedávno, kdy jsem výjimečně hrál na všední mši v 6 hod ráno. Lidí na ni chodí okolo dvaceti a tak jsem tomu uzpůsobil hlasitost varhan. Jenže zněl zpěv tak jako v neděli, byl jsem nadšen. Pak ale vlastně zklamán, že to v neděli neburácí 5x víc. Ten kontrast s jakou chutí lidé ráno zpívali a jak mdlé mi to mnohdy připadá v neděli, mě bil do uší. Ještě nedávno jsem v neděli dobře slyšival zpěv linoucí se z kostela, ale poslední dobou mnohdy nevím, zda lid příliš ženu a nestíhá mne, či jsem pozadu já, protože zpěv neslyším. Mám pocit, že si zpívám pro sebe, resp. že zpívám Bohu sám. Podíval jsem se, kolik lidí má v neděli před sebou kancionál - méně než polovina. Zpěv je díky tomu tišší a ti, kteří se domnívají, že moc zpívat neumí, se nemají jakého souseda chytout, či se ztratit v hlaholícím davu, nechtějí slyšet v nejbližším okolí jen svůj hlas, a tak začnou zpívat potichu, ale takové zpívání nikoho nebaví, tak s tím přestanou. Jeden kněz říkal, že se lidi mají vyřvat v kostele, aby pak na sebe nekřičeli doma. Ve zpovědním zrcadle pro děti v kancionálu je otázka, zda „se modlím a zpívám s ostatními“. Nemyslím si, že by bylo hříchem nezpívat, ale Bůh zde pro nás při mši je a my si vyhrazuje čas pouze pro Něj, a tak bychom tento čas měli plně využít. Osobně nejsem schopen pojmut všechna slova opravdu hodně upovídané pokoncilní liturgie, ale spousta písní jsou opravdu skvosty svou duchovní hloubkou. Otevřme si někdy kancionál a čtěme si slova písně, když neumíme nebo se bojíme zpívat.

Advent je příprava. Zkusme se i rozezpívat do Vánoc, ať pak pořádně zní „Narodil se“, zkusme se zamyslet nad texty adventních písní, když zpíváme, tak se do toho pořádně opřeme, aby se i vzdálený soused nebál přidat. Můžeme si dát na aspoň jednu adventní neděli předsevzetí, že budeme zpívat s ostatními.

Dále bych chtěl vás věřící poprosit, abyste mi napsali na email vaclav_trmac@post.cz podněty, připomínky, názory, kritiky, důvody proč si myslíte, že se málo zpívá, abychom věděli, jak naši službu uzpůsobit a zlepšit. Děkuji.

Václav Trmač

DOBŘÁ KNIHA: P. Pavel Zahradníček: Dějiny, jak je možná neznáte

Kniha velmi čtivou formou pojednává pravdivě o 10 historických skutečnostech, které jsou v populární historické literatuře a médiích vytrvale překrucovány nebo tendenčně upravovány. Od údajného nálezu Ježíšova hrobu i s jeho kostmi, přes pokřivený obraz o křížových výpravách až po údajný antisemitismus papeže Pia XII. Každé z témat je doprovázeno barevnými fotografiemi a odkazy na vědecké prameny. Měl by si ji přečíst každý, kdo chce mít jasno o některých známých historických skutečnostech týkajících se Víry a Církve a také po ruce materiál pro rozhovory s nevěřícími a hledajícími. Zejména ji lze doporučit studentům, učitelům a katechetům.

P. Pavel Zahradníček: Dějiny, jak je možná neznáte – 10 mýtů o křesťanství ve světle historických faktů. Vydal A.M.I.M.S., Vranov nad Dyjí, 2016, ISBN: 9789-80-7266-422-1.

Miloslav Trmač

MŠE SVATÉ

Neděle: 8:00, 9:30 (s katechezí pro děti), 11:00, 18:30
Všední dny: 6:00, 18:30 (pondělní večerní mše svatá není)
Sobota: 18:30
14:20 v kapli sv. Kříže v psychiatrické nemocnici
v Brně-Černovicích (s nedělní platností)

VÁNOČNÍ BOHOSLUŽBY NA KŘENOVÉ

24. 12. 2016 v 15:00 půlnoční mše sv. pro děti
24. 12. 2016 v 22:00 půlnoční mše sv. s chrámovým sborem
25. 12. 2016 v 8:00, 9:30, 11:00 a 18:30 Boží hod vánoční
26. 12. 2016 v 8:00, 9:30, 11:00 a 18:30 svátek sv. Štěpána
30. 12. 2016 v 6:00 a 18:30 svátek svaté rodiny (s obnovou manželských slibů)
31. 12. 2016 v 16:00 mše sv. na poděkování
1. 1. 2017 v 8:00, 9:30, 11:00 a 18:00 slavnost Matky Boží Panny Marie
6. 1. 2017 v 6:00 a 18:30 slavnost Zjevení Páně

VÁNOČNÍ PŘÁNÍ

Přejeme Vám všem požehnané a radostné Vánoce. Ať se Kristus znovu narodí ve Vašich srdcích i rodinách a provází Vás celým následujícím rokem 2017.

SETKÁNÍ ANGAŽOVANÝCH FARNÍKŮ

V neděli 8. ledna 2017 v 19:30 bude na faře setkání všech lidí, kteří se jakýmkoliv způsobem podílejí na životě naší farní rodiny

ZPOVÍDÁNÍ V NAŠÍ FARNOSTI

Příležitost ke svátosti pokání je půl hodiny před každou mší svatou nebo kdykoliv na požádání na faře.

ADORACE V NAŠÍ FARNOSTI

Příležitost k soukromé adoraci je vždy na první pátek ráno od 8:00 do 10:00 a po večerní mši sv. do 20:00.

ZAPISOVÁNÍ ÚMYSLŮ NA MŠE SVATÉ

Pokud máte nějaký úmysl, na který byste chtěli dát sloužit mši svatou, můžete si jej nechat zapsat v sakristii po každé mši svaté. Úmysly mše svaté se zapisují do konce března 2017.

ÚKLID NAŠEHO KOSTELA

Jednou za měsíc v pátek po mši svaté večer probíhá úklid našeho kostela. Jsme vděční za každého pomocníka. Úklid kostela je plánovaný na pátek 13. ledna a 10. února 2017. Předvánoční úklid kostela bude 23. prosince 2016.

NÁVŠTĚVA NEMOCNÝCH

Okolo každého prvního pátku v měsíci nabízíme návštěvu kněze s příležitostí ke sv. smíření a ke sv. přijímání. O nedělích Vás rádi navštíví naši akolyté. Přihlásit se můžete v sakristii, na faře nebo telefonicky 543 249 933, případně 739 521 857.

o. Petr Polívka

Zpravodaj vydává Římskokatolická farnost u kostela Neposkvrněného Početí Panny Marie v Brně, Křenová 21a, Brno, 602 00. Farní kancelář je otevřena vždy v úterý 9:00–12:00 a v pátek 15:30–18:00. Kontakt: o. Petr Polívka, tel.: 543 249 933 nebo 739 521 857, info@farnostkrenova.cz; www.farnostkrenova.cz. Redakční rada: o. Petr Polívka, Miloslav Trmač, Marie Sychrová, Martin Sychra, Marek Schwarz. Uzávěrka příštího čísla bude 16. února 2017. Příspěvky posílejte na adresu: zpravodaj.krenova@gmail.com. Redakce si vyhrazuje právo redakčních úprav.